

Vogelwerkgroep OOST-BRABANT

Nieuwsbrief 2021/01

11 februari 2021

Spijtig, maar we kunnen nog steeds geen gewone kalender met excursies; cursussen en dergelijke aanbieden. We zijn nog steeds gegijzeld door corona.

En het heeft er alles van weg dat het nog enkele maanden kan duren. Maar we hopen, dat jullie de moed niet opgeven! Vogelwerkgroep Oost-Brabant komt terug van zodra het weer kan.

Ondertussen blijven we werken aan allerlei projecten. En aan Ons Vogelblad, nr. 128 is al voor een groot stuk geschreven. Het zal nog verschijnen in de vorm die we gewend zijn. Vernieuwing naar kleur kan momenteel door de omstandigheden nog niet. We kijken ook nog steeds uit naar mensen die mee de vernieuwing kunnen dragen. Maar wees gerust. De kwaliteit zal er nog steeds zijn.

Zaterdag 12 en zondag 13 februari

Watervogeltellingen,

5de telbeurt. Daarna blijft nog de slottelling in het weekend van 12 en 13 maart.

De telling van deze maand zal een bijzondere worden door de weersomstandigheden van deze week. Er hebben zich zeker verschuivingen voorgedaan. Sommige vijvers zullen er misschien verlaten bijliggen, op ander plaatsen zijn er misschien ongewone concentraties. En misschien (hopelijk) zijn er wat nieuwe wintergasten uit noordelijker streken tot bij ons gekomen? De telling moet antwoord brengen op deze vragen.

Tuinvogeltellingen laatste weekend van januari

Je vernam het al in de media: de tuinvogeltellingen waren dit jaar een groot succes. Nog nooit werkten zoveel mensen mee. Ook in onze regio.

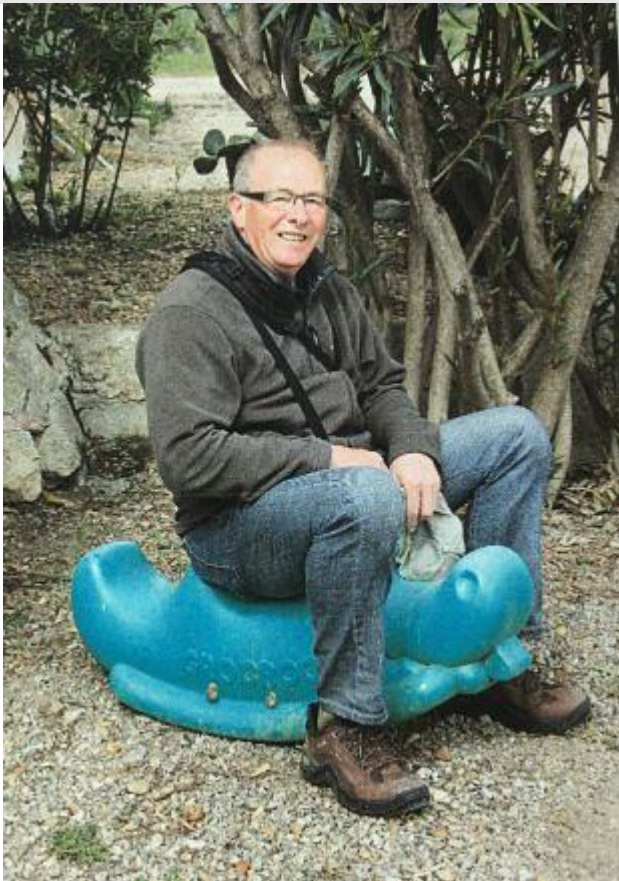
Elk jaar sturen een groot aandeel van onze leden een kopie van hun telling aan ons door. Ik ontving er 11 meer dan vorig jaar om handmatig te verwerken... Op fiches af te schrijven en daarna in een grote Excel tabel samen te brengen. 83 tellingen uit 83 tuinen keverden samen 3337 vogels op in 52 soorten! Een gemiddelde tuin bij onze leden telt 10,7 soorten en 40,2 vogels.

Vorig jaar (2020) waren de gemiddelden wat hoger namelijk 45 vogels en 12 soorten. Toeval of wijst dit naar wat we allemaal aanvoelen, dat onze vogelaantallen afnemen.

De tabel met alle gegevens en verwerkingen is nog niet helemaal klaar, maar je kan de naakte cijfers al aflezen in bijlage. We werken voor de waarnemers met een 3-letter code. De lijst van die waarnemers staat in de andere bijlage. Als over enige tijd alle verwerking is gebeurd komt de volledige tabel op onze website: www.vogelwerkgroep-oost-brabant.be

We zijn niet alleen een studiewerkgroep en beschermingsgroep maar ook een ledenvergadering. Vandaar dat we ook sterk geroerd worden als we een sterfgeval van een van onze leden vernemen.

René Conings, 75 jaar, is na langdurige ziekte overleden. Een van zijn vele vrienden, Otto Chrispeels, schreef dit korte in Memoriam.

René Conings, een vriendelijk, behulpzaam en opgewekt mens is van ons heengegaan. Ik heb diverse malen met hem de kamer gedeeld op vogelreizen, o.a. in de Camargue in 2012 en in Bulgarije. Hij was ook een goede vogelkenner, altijd bereid om anderen te helpen bij de identificatie van moeilijke soorten.

Ik belde hem nog met Kerst, in Gasthuisberg. Hij vertelde toen dat zijn ziekte terminaal was. Een goede vogelvriend heeft ons verlaten. Ons medeleven gaat uit naar zijn dochters en verdere familie.

De nieuwe vogelkijkhut van Erps-Kwerps; pas gebouwd in 2019 werd door brand vernield.

“Op korte tijd is de vogelkijkhut uitgebrand”, zegt Patrick Luyten van Natuurpunt. “Ze was nog geen twee jaar oud. De laatste maanden was het een erg populaire plek, geliefd bij natuurliefhebbers, wandelaars en jongeren. We denken aan vandalisme, want de voorbije maanden is het nogal gebeurd. Het is erg spijtig, want we waren erg trots op de hut. Momenteel zijn we alles

met de verzekering aan het regelen en hebben we een inzamelactie opgestart. De vrijwilligers van Natuurpunt blijven nooit bij de pakken zitten en willen zo snel mogelijk een nieuwe hut bouwen, liefst voor het aankomende broedseizoen.”

Graag brengen we ook onderstaand tekst uit Nederland in jouw aandacht. Het is immers zo dat onze Vlaams en Belgische vogelwereld sterk gekoppeld is aan de Nederlandse. We gaan er ook graag vogels kijken. De problematiek van onze agrarische vogels is gebonden aan de hunne...

Brief aan Kamer: red boerenlandvogels!

Vogelbescherming Nederland

9-FEB-2021 - De situatie voor boerenlandvogels is zorgelijk, want de afnemende trend van aantallen Kievit, grutto, veldleeuwerik en vele andere soorten zet al jarenlang door ondanks alle inspanningen. Slecht nieuws dat ons allemaal aangaat, want de achteruitgang van de boerenlandvogels staat voor een algehele malaise op het gebied van biodiversiteit in het agrarisch gebied.

Deel deze pagina

Steenuil (Bron: Martin Hierck)

De afgelopen vier jaar is het niet gelukt om de neerwaartse trend van de boerenlandvogels een halt toe te roepen. Sterker nog: die achteruitgang heeft zich voor een aantal soorten versneld voortgezet; ondanks beleid en inspanningen van veel partijen. De monitoringcijfers in de Boerenlandvogelbalans van Sovon Vogelonderzoek Nederland laten er geen misverstand over bestaan. De intensivering schrijdt voort en laat in een groot deel van Nederland een desolaat agrarisch gebied achter.

Robuust beleid met concrete maatregelen

De urgentie is groot. Om te komen tot beleid dat de boerenlandvogels daadwerkelijk helpt, moeten er nú maatregelen genomen worden. Dat moet robuust beleid zijn, met concrete maatregelen gericht op het daadwerkelijk realiseren van voldoende leefgebied voor boerenlandvogels. Mogelijkheden

hiervoor zijn er genoeg, door samen te werken met de agrarische sector en door speciaal beschermde gebieden met een natuurstatus aan te wijzen en in te richten.

Vogelbescherming is ervan overtuigd dat we het tij kunnen keren. Daarom hebben wij demissionair minister Schouten van LNV en de Tweede Kamer een stevige brief geschreven. Hierin leggen we uit waarom het nu niet lukt om de boerenlandvogels te beschermen. Daarnaast stellen we een pakket voor van urgente en wérkelijk effectieve beleidswijzigingen en maatregelen, die het mogelijk maakt om gezonde populaties boerenlandvogels voor ons land te behouden. De zorg hiervoor is niet vrijblijvend. De rijksoverheid draagt de verantwoordelijkheid voor het naleven van internationale verplichtingen die gelden voor het behoud en herstel van de weidevogels en hun leefgebieden.

Grutto met kuikens (Bron: Piet Munsterman)

Natuurinclusieve landbouw

Allereerst moet de rijksoverheid weer de landelijke regie stevig ter hand nemen, vindt Vogelbescherming. De landbouw moet worden omgevormd tot wat tegenwoordig 'natuurinclusieve' landbouw heet. Om dat te stimuleren is er geld beschikbaar uit het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid van de Europese Unie. Ook gelden uit klimaatbeleid (voor CO₂-reductie) en het stikstofbeleid kunnen hiervoor worden aangewend. Daarnaast is het essentieel om boeren die kiezen voor natuurinclusieve landbouw langdurige zekerheden te geven.

Het hele landelijke gebied zal moeten voldoen aan een 'Basiskwaliteit Natuur'. Daarbij voldoet de leefomgeving van algemene soorten planten en dieren in elk geval aan bepaalde minimumeisen. Die eisen hebben betrekking op de kwaliteit van het milieu en de beschikbaarheid van leefgebied. Want alleen met reservaten red je de boerenlandvogels niet. Dat kan door bijvoorbeeld tien

procent van de oppervlakte per agrarisch bedrijf te reserveren voor natuur- en landschapselementen en voor delen waar geen gif wordt gebruikt.

Kievit met jongen (Bron: Piet Munsterman)

Kerngebieden voor weidevogels

Gezonde populaties weidevogels kunnen alleen gered worden door grote aaneengesloten kerngebieden aan te wijzen. Daar moet het beheer primair gericht zijn op weidevogels. In belangrijke weidevogelgebieden zal dus een grotere kern dan nu aan weidevogelland moeten komen. Een sturende rol van de overheid is daarbij noodzakelijk. Sovon toonde aan dat de weidevogelstand redelijk stabiel was in de huidige reservaatgebieden, in tegenstelling tot in agrarische gebieden.

Agrarisch natuurbeheer moet veel beter

Uit hetzelfde onderzoek van Sovon blijkt dat ook in gebieden met agrarisch natuurbeheer weidevogels achteruitgaan. Het agrarisch natuurbeheer, het ANLb (inclusief de collectieve aanpak die ingevoerd is in 2016), blijkt onvoldoende om de achteruitgang van boerenlandvogels te stoppen. Het moet echt beter worden; het beleid staat nu te veel op zichzelf en is slecht ingebed in andere programma's.

Het ANLb dient onderdeel te zijn van een breed geïntegreerd beleid, gericht op herstel van biodiversiteit in het boerenland én de transitie van de landbouw. ANLb-pakketten moeten in combinatie met andere beleidsinstrumenten

langdurige zekerheid aan boeren bieden om te kunnen overstappen op natuurvriendelijke bedrijfsvoering. Dat is nu niet het geval.

In gebieden voor akkervogels en in het kleinschalig cultuurlandschap is een uitbreiding van het areaal met goede agrarische natuurbeheerpakketten noodzakelijk in de gebieden waar nu nog een redelijke vogelstand aanwezig is.

Vogelbescherming weet zeker dat deze voorstellen soelaas bieden aan de benarde situatie van de biodiversiteit van het agrarisch gebied, inclusief de boerenlandvogels. We hopen daarom dat minister Carola Schouten van Landbouw, Natuur en Voedselveiligheid de handschoen ook in deze demissionaire periode wil oppakken.

Over twee maanden zijn de weidevogels weer allemaal terug. Hoe mooi zou het zijn als niet alleen voor ons een hoopvol, nieuw voorjaar aanbreekt, maar ook voor de weidevogels!

[Lees hier de brief van Vogelbescherming Nederland](#) (pdf; 121 KB).

Tekst: [Vogelbescherming Nederland](#)

Foto's: Martin Hierck; Piet Munsterman, Saxifraga

BELANGRIJK Heel wat leden vernieuwden al hun bijdrage.

Van een paar tientallen hopen we het nog...

LIDGELDEN VERNIEUWEN nog aan 20 euro op rekening van Vogelwerkgroep, p./a. Waaibergstraat 26 bus 5 te 3300 Tienen – IBAN: BE24 3300 1135 7138- BIC: BBRU BE BB.

Of doe een storting op de projectrekening

Vanaf 40 euro krijgt u een belastingvermindering van 40 %. Stort u bijvoorbeeld 40 euro dan krijgt u een aftrek van 16 euro en betaalt dus reëel 24 euro.

Gelieve ons evenwel van een storting op onze projectrekening te verwittigen via een e-mail (marcel.jonckers2@telenet), want we krijgen geen lijst van de gestorte bedragen met naam omwille van de wet op de privacy.

Deze giften gebeuren op rekening van Natuurpunt Studie – IBAN: BE12 2300 5247 4592. BIC – GEBA BEBB met vermelding “Gift voor project 2432 van VWG Oost-Brabant.